

**Ochrona ludności
i obrona cywilna**

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

Posiedzenie w dniu **20.10.2025 r. godz. 15⁰⁰**

Tematyka posiedzenia:

1. Stan techniczny schronów i miejsc ochrony doraźnej na terenie Gminy Sosnowiec.
2. Plan Gminy w zakresie modernizacji i adaptacji schronów i miejsc ewakuacji ludności.
3. Procedury alarmowe i informowanie mieszkańców w wypadku zagrożenia.

Ad. 1 **Stan techniczny schronów i miejsc ochrony doraźnej na terenie Gminy Sosnowiec**

Budowle ochronne - informacje

Na podstawie przepisów Rozdz. 9 - *Obiekty zbiorowej ochrony* z Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. 2024 poz. 1907) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne (Dz.U. 2025 poz. 235) w celu ochrony ludności przed zagrożeniami powstałymi w wyniku klęsk żywiołowych, zdarzeń o charakterze terrorystycznym lub działań wojennych wykorzystuje się **obiekty zbiorowej ochrony**.

Obiekt budowlany albo jego część uznaje się za budowlę ochronną na podstawie wyznaczenia przez **właściwy organ ochrony ludności**, na podstawie **porozumienia** właściwego organu ochrony ludności z właścicielem lub zarządcą budynku albo na podstawie **decyzji** właściwego organu ochrony ludności na zasadach określonych w ustawie. Uznając obiekt budowlany albo jego część za budowlę ochronną nadaje mu się status schronu lub ukrycia oraz kategorię odporności.

Rodzaje obiektów zbiorowej ochrony:

Schron to uznany za budowlę ochronną obiekt budowlany albo część obiektu budowlanego o konstrukcji zamkniętej i hermetycznej, wyposażony w urządzenia filtrowentylacyjne lub pochłaniacze regeneracyjne.

Ukrycie to uznany za budowlę ochronną obiekt budowlany albo część obiektu budowlanego o konstrukcji niehermetycznej.

Miejsca doraźnego schronienia to obiekty zbiorowej ochrony będące obiektami budowlanymi, przystosowane do tymczasowego ukrycia ludzi, organizowane w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego lub w czasie wojny, jeżeli liczba schronów i ukryć jest niewystarczająca dla zapewnienia ochrony ludności.

W celu zapewnienia realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub wojewoda mogą wyznaczyć, w drodze zarządzenia, obiekty budowlane znajdujące się w ich dyspozycji lub podległych im jednostek organizacyjnych, uznając je za budowle ochronne. W zarządzeniu o uznaniu za budowlę ochronną określa się szczegółowe warunki użytkowania budowli ochronnej, w zakresie przewidzianym w ustawie oraz postanowienie o obowiązku udostępnienia budowli ochronnej na cele ochrony ludności.

Starosta lub wojewoda może zawrzeć z właścicielem lub zarządcą nieruchomości porozumienie o uznaniu obiektu budowlanego za budowlę ochronną, w którym określa się szczegółowe obowiązki właściciela lub zarządcy oraz warunki użytkowania budowli ochronnej, w zakresie przewidzianym w ustawie. W porozumieniu zawiera się również postanowienie o obowiązku udostępnienia budowli ochronnej na cele ochrony ludności na

polecenie organu ochrony ludności. Wypowiedzenie porozumienia przez właściciela lub zarządcę budowli ochronnej wymaga zgody właściwego organu.

Jeżeli jest to uzasadnione koniecznością realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub wojewoda mogą uznać obiekt budowlany za budowlę ochronną.

1. Uznanie obiektu budowlanego za budowlę ochronną następuje w drodze decyzji administracyjnej.
2. Decyzja o uznaniu za budowlę ochronną może być wydana na wniosek właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego albo z urzędu.
3. W decyzji o uznaniu za budowlę ochronną można określić szczegółowe obowiązki właściciela lub zarządcy oraz warunki użytkowania budowli ochronnej, w zakresie przewidzianym w ustawie.
4. W decyzji o uznaniu za budowlę ochronną zawiera się postanowienie o obowiązku udostępnienia budowli ochronnej na cele ochrony ludności na polecenie organu ochrony ludności.
5. Decyzja o uznaniu za budowlę ochronną może dotyczyć również planowanego obiektu budowlanego.
6. Odwołanie od decyzji o uznaniu za budowlę ochronną, wydanej przez:
 - a) wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starostę – rozpatruje wojewoda;
 - b) wojewodę – rozpatruje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Za budowle ochronne uznaje się wyłącznie obiekty budowlane, które spełniają albo po przebudowie lub dostosowaniu mogą spełniać warunki techniczne, warunki techniczne użytkowania i warunki techniczne usytuowania, konieczne dla zapewnienia funkcji obiektu zbiorowej ochrony.

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. 2024 poz. 1907) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych

i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne (Dz.U. 2025 poz. 235), w chwili obecnej proces sprawdzenia obiektów budowlanych które przed dniem 1 stycznia 2025 r. pełniły funkcję budowli ochronnych został zakończony; oczekujemy na przekazanie całości dokumentacji

z tych czynności, co pozwoli na podjęcie decyzji o zleceniu ew. ekspertyz budowlanych tych obiektów.

Sprawdzenie obiektu budowlanego wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta albo wojewoda zlecają odpowiednio:

- a) komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej;
- b) powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego.

Sprawdzenie obiektu budowlanego Państwowa Straż Pożarna i organy nadzoru budowlanego mogą przeprowadzić wspólnie przed zawarciem porozumienia albo przed wydaniem decyzji o uznaniu za budowlę ochronną.

Ze sprawdzenia obiektu budowlanego sporządza się protokół, który zawiera ustalenia stanu faktycznego w zakresie:

- a) spełnienia warunków dla budowli ochronnej;
- b) danych adresowych.

Schron - jest budowlą ochronną o budowie konstrukcyjnie zamkniętej, **hermetycznej**, zapewniającej ochronę osób, urządzeń, zapasów materiałowych lub innych dóbr materialnych przed założonymi czynnikami rażenia oddziałującymi ze wszystkich stron.

Ukrycie - jest budowlą ochronną **niehermetyczną**, wyposażoną w najprostsze instalacje, zapewniającą ochronę osób, urządzeń, zapasów materiałowych lub innych dóbr materialnych przed założonymi czynnikami rażenia oddziałującymi z określonych stron.

Wyróżnia się następujące klasy odporności ukryć:

- **ukrycia kategorii I** – podstawowej odporności, zabezpieczające przed:
 - a) nadciśnieniem powietrznej fali uderzeniowej o wartości $\Delta p_m \geq 0,03$ MPa;
 - b) skutkami obciążeń wtórnych od spadających elementów konstrukcji budynków i zagruzowania;
 - c) odłamkami bomb i pocisków;
 - d) promieniowaniem przenikliwym z opadu radioaktywnego, przy zapewnieniu współczynnika osłabienia promieniowania przenikliwego $K \geq 100$;
 - e) oddziaływaniem pożarów w obrębie budynku, w którym usytuowano ukrycie oraz w rejonie wokół ukrycia;
- **ukrycia kategorii II** – zabezpieczające głównie przed promieniowaniem przenikliwym z opadu radioaktywnego, przy zapewnieniu współczynnika osłabienia promieniowania przenikliwego $K \geq 100$, zapewniające również ochronę przed konwencjonalnymi środkami rażenia, w szczególności odłamkami bomb i pocisków oraz zagruzowaniem.

Obiekty ujęte w poniższym zestawieniu to **84** budowle ochronne, w tym **2 schrony** i **82 ukrycia kategorii I i II**. Dwa obiekty - schrony typu II, które powstały w 1992 r. zlokalizowane są w budynkach byłej siedziby Telekomunikacji Polskiej, należących obecnie do firmy INVEST GRAM Sp. z o.o. Ich stan techniczny można uznać jako dobry, niewymagający wielkich nakładów finansowych. Natomiast pozostałe budowle ochronne (ukrycia) w większości zlokalizowane są w budynkach mieszkalnych w zasobach MZZL, MZBM, wspólnotach mieszkaniowych, zarządców prywatnych oraz szkołach.

Ze względu na powstanie budowli ochronnych w latach 1954-1966 w zdecydowanej większości przypadków stan techniczny obiektów nie spełnia wymogów pierwotnego przeznaczenia, ponadto w budynkach mieszkalnych pomieszczenia ukrycia wykorzystywane są w różnych celach m.in. na piwnice lokatorskie, pomieszczenia gospodarcze.

W chwili obecnej na terenie miasta znajduje się wiele obiektów mogących służyć jako miejsca doraźnego schronienia, przystosowane do tymczasowego ukrycia ludzi tj. specjalnie przystosowane pomieszczenia budynków (piwnice), garaże i parkingi podziemne, przejścia podziemne, tunele itp.

W celu zlokalizowania obiektów zbiorowej ochrony można skorzystać z aplikacji administrowanej przez MSWiA „SCHRONY”, która powstała po przeprowadzonej ogólnopolskiej inwentaryzacji budynków i obiektów budowlanych służących do schronienia ludności przez Państwową Straż Pożarną:

<https://strazpozarna.maps.arcgis.com/apps/instant/nearby/index.html?appid=ec00a2b879424296b6dcc400393c6c1e>

Do czasu uruchomienia Centralnej Ewidencji Obiektów Zbiorowej Ochrony wynikającej z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907), aplikacja „Schrony” pozostaje jednym ze źródeł informacji o potencjalnej lokalizacji obiektów zbiorowej ochrony, mający charakter pomocniczy i informacyjny.

Zbiorcze zestawienie budowli ochronnych na terenie miasta Sosnowca:

Lp.	Nr	Adres	Typ ukrycia	Rok budowy	Pow. całkowita	Pow. użytkowa	Poj. osób
1.	70-3	Grota Roweckiego 60	II	1992	130	60	60
2.	70-4	Grota Roweckiego 60	II	1992	133	60	55
3.	70-1	Lwowska 1	I	1958	70	68	85
4.	70-2	Sucha 19	I	1960	70	68	85
5.	70-3	Reymonta 4	I	1960	70	68	85
6.	70-4	Zbaraska 3	I	1957	70	68	85
7.	70-5	Zbaraska 1	I	1958	70	68	85
8.	70-6	Hutnicza 4	I	1954	170	155	194
9.	70-7	Czeladzka 21	I	1956	70	68	85
10.	70-8	Piwnika Ponurego 2	I	1956	50	48	60

11.	70-9	Piwnika Ponurego 7 c	I	1954	75	65	82
12.	70-10	Piwnika Ponurego 10 d	I	1954	60	58	73
13.	70-11	Piwnika Ponurego 16 a	I	1957	40	37	46
14.	70-12	Niepodległości 15 c	I	1956	70	68	85
15.	70-14	Czeladzka 25	I	1963	50	48	60
16.	70-15	Kasztanowa 4	I	1963	61	55	68
17.	70-16	Kasztanowa 6	I	1963	70	64	80
18.	70-17	Kasztanowa 8	I	1956	70	64	80
19.	70-18	Kasztanowa 8 b	I	1956	70	64	80
20.	70-19	Kasztanowa 12	I	1956	70	64	80
21.	70-20	Sucha 38	I	1963	70	64	80
22.	70-21	Kościelna 5	I	1958	111	104	130
23.	70-22	Małachowskiego 16-18	I	1955	121	115	144
24.	70-23	Królowej Jadwigi 3	I	1959	83	80	90
25.	70-24	Królowej Jadwigi 11	I	1958	83	80	90
26.	70-25	Franciszkańska 4	I	1956	83	80	90
27.	70-26	Struga 5	I	1958	83	80	90
28.	70-27	Struga 3	I	1958	83	80	90
29.	70-28	Kruczkowskiego 7	I	1959	93	88	90
30.	70-29	Wspólna 3 a	I	1956	94	91	104
31.	70-30	Wspólna 8	I	1955	56	55	60
32.	70-31	Wspólna 22	I	1956	75	70	86
33.	70-	Zwycięstwa 8 a	I	1957	126	115	157

	32						
34.	70-33	Zwycięstwa 14/I	I	1956	104	98	125
35.	70-34	Naftowa 23	I	1954	55	52	72
36.	70-35	Naftowa 25/I	I	1954	55	52	72
37.	70-36	Naftowa 25/I	I	1954	55	52	72
38.	70-37	Naftowa 27/I	I	1958	55	52	72
39.	70-38	Różana 2	I	1955	55	50	64
40.	70-39	Sobieskiego 26	I	1958	85	80	108
41.	70-40	Szklarniana 3	I	1960	101	97	132
42.	70-41	Naftowa 27	I	1955	42	29	37
43.	70-42	Dietla 2	I	1963	72	70	89
44.	70-43	Dietla 5 b	I	1963	72	70	89
45.	70-44	Dietla 9 b	I	1963	72	70	89
46.	70-45	Czerwonego Krzyża 2 a	I	1957	72	70	89
47.	70-46	Dąbrowszczaków 13	I	1957	72	70	89
48.	70-47	Czerwonego Krzyża 2	I	1957	72	70	89
49.	70-48	Czerwonego Krzyża 6	I	1957	72	70	89
50.	70-49	Czerwonego Krzyża 6 a	I	1958	72	70	89
51.	70-50	Czerwonego Krzyża 16	I	1958	58	52	64
52.	70-51	Grota Roweckiego 45	I	1957	98	93	128
53.	70-53	Nowopogońska 1	I	1962	189	120	140
54.	70-54	Nowopogońska 1	I	1960	84	66	83
55.	70-55	Nowopogońska 1	I	1966	180	150	177

56.	70-56	Nowopogońska 1	I	1956	122	100	115
57.	70-58	Nowopogońska 1	I	1957	146	120	140
58.	70-59	Składowa 5	I	1954	70	51	61
59.	70-60	Zawodzie 34	I	1950	111	100	114
60.	70-61	Urbanowicz 14	I	1957	242	230	266
61.	70-62	Zillingera 1	I	1958	105	90	103
62.	70-63	Żytnia 12	I	1960	210	198	211
63.	70-64	Małachowskiego 7	I	1924	134	122	152
64.	70-1	Struga 7/9	II	1955	109	60	75
65.	70-2	Czerwonego Krzyża 10	II	1955	87	65	81
66.	70-3	Zamenhoffa 12	II	1958	99	71	89
67.	70-4	Czerwonego Krzyża 12/14	II	1957	55	48	60
68.	70-7	Ogrodowa 3	II	1954	50	32	40
69.	70-12	Szymanowskiego 1	II	1958	186	24	30
70.	70-13	Szymanowskiego 1	II	1958	145	120	150
71.	70-15	Nowopogońska 1	II	1945	80	70	84
72.	70-16	Krakowska 6	II	1958	60	46	57
73.	70-17	Krakowska 2	II	1958	42	31	39
74.	70-18	Krakowska 4	II	1958	42	31	39
75.	70-20	Grota Roweckiego 130	II	1956	164	110	137
76.	70-23	Kasztanowa 6	II	1960	210	194	242
77.	70-24	Mikołajczyka 25	II	1966	320	274	343
78.	70-	Ptasia 3	II	1966	145	131	164

	25						
79.	70-26	Lwowska 3	II	1956	145	131	41
80.	70-27	Krasickiego 1	II	1960	130	100	124
81.	70-28	Andersa 66	II	1960	122	114	143
82.	70-29	Sucha 21	II	1960	187	128	160
83.	70-30	Jedności 1	II	1960	188	171	214
84.	70-44	3 Maja (budynek dworca PKP)	II	1942	100	90	108

Ad 2 Plan Gminy w zakresie modernizacji i adaptacji schronów i miejsc ewakuacji ludności

Planując niezbędną liczbę obiektów zbiorowej ochrony, właściwe organy ochrony ludności dokonują bieżącego przeglądu obiektów budowlanych, w tym planowanych do budowy, na obszarze swojej właściwości miejscowej w celu wytypowania obiektów budowlanych, które mogą zostać uznane za obiekty zbiorowej ochrony, planowanych miejsc organizacji miejsc doraźnego schronienia i obiektów budowlanych przydatnych do przystosowania na miejsca doraźnego schronienia, uwzględniając w szczególności liczbę ludności przebywającej na danym obszarze oraz przewidywane rodzaje zagrożeń.

Pojemność obiektów zbiorowej ochrony planuje się zgodnie z przepisami prawa w taki sposób, aby zapewnić schronienie:

w granicach administracyjnych miast we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony (czyli schronach, ukryciach i miejscach doraźnego schronienia) – dla co najmniej 50 %, w tym w budowlach ochronnych (czyli schronach i ukryciach) – dla co najmniej 25 % „przewidywanej liczby ludności przebywającej w sytuacji zagrożenia na obszarze planowania”.

Dokonując bieżącego przeglądu obiektów budowlanych, nie uwzględnia się budynków nie posiadających kondygnacji podziemnych oraz budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta albo wojewoda mogą zlecić sprawdzenie obiektu budowlanego pod względem spełniania lub możliwości spełnienia warunków dla obiektów zbiorowej ochrony.

W budynkach użyteczności publicznej zapewnia się budowle ochronne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą zapewnienia miejsc schronienia oraz możliwe ze względu na występujące w budynku rozwiązania techniczno-budowlane. Dopuszcza się odstępianie od

zapewnienia budowli ochronnej w budynku użyteczności publicznej, jeżeli schronienie przebywających w nim osób zapewnia zlokalizowana w pobliżu inna budowla ochronna.

Właściciel oraz zarządca budowli ochronnej:

- 1) zapewniają utrzymanie budowli ochronnej w należyтым stanie technicznym;
- 2) udostępniają budowlę ochronną na cele ochrony ludności na polecenie organu ochrony ludności;
- 3) współdziałają w przygotowaniu udostępnionej budowli ochronnej do użycia;
- 4) wyznaczają kierownika budowli ochronnej.

W czasie gdy budowla ochronna nie jest użytkowana na cele ochrony ludności i obrony cywilnej, właściciel oraz zarządca mogą wykorzystywać ją w sposób zgodny z przeznaczeniem obiektu, gwarantujący jednak spełnienie przez nią w razie potrzeby funkcji ochronnej, w szczególności przez utrzymywanie sprawności urządzeń technicznych znajdujących się w budowli ochronnej.

W przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego lub w czasie wojny, jeżeli liczba schronów i ukryć jest niewystarczająca dla zapewnienia ochrony ludności, wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub wojewoda organizują **miejsca doraźnego schronienia**.

Budowle ochronne i miejsca doraźnego schronienia oznacza się za pomocą międzynarodowego znaku rozpoznawczego obrony cywilnej oraz napisu: „**SCHRON**”, „**UKRYCIE**” lub „**MIEJSCE DORAŻNEGO SCHRONIENIA**”.

Organy ochrony ludności na wniosek właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego:

1) przekazują im środki finansowe w formie dotacji celowej na:

- a) budowę budowli ochronnej,
- b) przebudowę budowli ochronnej w celu spełnienia warunków technicznych i warunków technicznych użytkowania budowli ochronnej,
- c) organizowanie miejsc doraźnego schronienia,
- d) przygotowanie budowli ochronnej do użycia;

2) mogą przekazać im środki finansowe w formie dotacji celowej na:

- a) dostosowanie obiektów do określonych wymagań w Ustawie,
- b) remont i utrzymanie obiektów zbiorowej ochrony.

Kontrolę spełniania przez obiekty zbiorowej ochrony warunków technicznych, warunków technicznych usytuowania i warunków technicznych użytkowania prowadzą organy nadzoru budowlanego na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Państwowa Straż Pożarna prowadzi kontrolę spełniania przez obiekty zbiorowej ochrony wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, a także wymagań dotyczących wyposażenia budowli ochronnej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi kontrolę spełniania w obiektach zbiorowej ochrony wymagań higienicznych oraz sanitarnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416).

Centralną Ewidencję Obiektów Zbiorowej Ochrony (OZO) prowadzi Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej. Centralna Ewidencja OZO jest prowadzona w systemie teleinformatycznym.

W Centralnej Ewidencji OZO gromadzi się dane o:

- 1) istniejących lub planowanych budowlach ochronnych, z podziałem na schrony i ukrycia;
- 2) planowanych miejscach organizacji miejsc doraźnego schronienia;
- 3) obiektach budowlanych przydatnych do przystosowania na miejsca doraźnego schronienia.

Dostęp do Centralnej Ewidencji OZO w celu wprowadzania, uzupełniania, aktualizacji, modyfikacji i usuwania danych posiadają:

- 1) wójt (burmistrz, prezydent miasta);
- 2) starosta;
- 3) wojewoda;
- 4) Komendant Powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej;
- 6) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Dane zgromadzone w Centralnej Ewidencji OZO udostępnia się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Udostępnienie danych w innej postaci może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie będzie możliwe udostępnienie w postaci elektronicznej. Udostępnienie danych następuje nieodpłatnie.

Dane zawarte w Centralnej Ewidencji OZO nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Organy ochrony ludności, w porozumieniu z właściwymi podmiotami ochrony ludności, zapewniają poinformowanie ludności o umiejscowieniu obiektów zbiorowej ochrony oraz w razie potrzeby, o sposobie dotarcia do nich i korzystania z nich, z uwzględnieniem informacji o ograniczeniach dostępu dla osób z niepełnosprawnościami. Realizację obowiązku,

o którym mowa w zdaniu pierwszym, przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów koordynuje wojewoda.

➤ **Odnosząc się ściśle do wskazanej na wstępie tematyki stwierdzić należy, iż:**

- Na terenie miasta Sosnowca brak jest obiektów zbiorowej ochrony w postaci schronów, a zatem nie przewiduje się ich modernizacji lub adaptacji.
- Umowy dotacyjne i w konsekwencji środki finansowe na realizację zadań nie obejmują w roku bieżącym zadań związanych z koniecznością prowadzenia procesu inwestycyjnego i gmina na ten cel nie otrzymała środków.
- Wydatkowanie środków podlega na zasadach ogólnych prawu zamówień publicznych, a realizacja procesu budowlanego analogicznie podlega w pełni przepisom prawa budowlanego.
- W bieżącym roku nie inicjowano procesów inwestycyjnych związanych z budową obiektów zbiorowej ochrony; działanie takie może nastąpić dopiero w przypadku uruchomienia wieloletnich programów finansowania. Koszt budowy ochronnych obiektów specjalistycznych jest wysoki i wynosi około 10.000 zł /m² powierzchni schronu i 8.000 zł /m² ukrycia, a koszt samego projektu w zależności od rodzaju wielkości budowli ochronnej może wynieść od 120.000 zł do ponad 400.000 zł netto.

Uwzględniając powyższe koszt schronu (wybudowanego zgodnie z zaleceniami w warunkach miejskich jako obiekt podwójnego zastosowania tj. parking ↔ schron) o pojemności około 900 osób może wynieść minimum ponad 16 mln. zł, a ukrycia ponad 13 mln. zł.

W dniach 25 i 31 sierpnia br. zostały skierowane wnioski o przekazanie środków finansowych w postaci dotacji celowych w obszarach zadań własnych tj. zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw, edukacja i szkolenia oraz dotacji zleconych tj. utrzymanie elementów systemów wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach.

Wnioski dotacyjne nie obejmowały obszarów budowli ochronnych lub miejsc doraźnego schronienia, albowiem ich budowa z racji długotrwałości procesu projektowania, budowy i wyposażenia, mając na względzie konieczność przestrzegania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień jest procesem długotrwałym, wymagającym bieżących specjalistycznych konsultacji, a zatem niemożliwym do przeprowadzenia w sytuacji konieczności rozliczenia ewentualnie przyznanych środków do końca bieżącego roku kalendarzowego.

Pozyskane przez gminę Sosnowiec w roku bieżącym środki:

Umowa dotacyjna na zadania zlecone:

- Na kwotę **160.000** zł (wnioskowana kwota 160.000 zł)
(obszar: inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat)

Umowy dotacyjne na zadania własne:

- Na kwotę **2.759.300** zł (wnioskowana kwota 4.041.600 zł)
(obszar: inwestycje i zakupy inwestycyjne własne gmin, realizacja własnych zadań bieżących gmin i powiatów)

W przypadku podpisania umów przez Wojewodę Śląskiego i przekazania środków zainicjowany zostanie proces zamówieniowy.

- Proces sprawdzeń 84 obiektów zbiorowej ochrony zlecony Państwowej Straży Pożarnej i Powiatowemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego został zakończony; oczekujemy na przekazanie wszystkich protokołów z tej czynności. Z przekazanych informacji wynika, że 15 z tych obiektów obecnie „nie spełnia, lecz może spełniać” kryteria uznania za budowle ochronne. W związku z powyższym planuje się pozyskanie środków ustawowych na przeprowadzenie ekspertyz budowlanych tych obiektów (szacunkowy koszt rynkowy jednej ekspertyzy zawiera się w zakresie 30 – 100 tys. zł)
- Z uwagi na aprobatę wniosku dotacyjnego na środki na zadania zlecone, w chwili obecnej trwa proces opracowywania dokumentacji niezbędnej do zlecenia ekspertyz budowlanych pod kątem spełniania wymogów uznania za miejsca doraźnego schronienia w odniesieniu do dwóch obiektów. Wytypowano jako reprezentatywne obiekty w postaci istniejących przejść podziemnych zlokalizowane pod Rondem Praw Kobiet i ulicą Piłsudskiego na wysokości ulic Kierocińskiej / Grabowej.

Należy mieć na względzie, iż nawet obiekty o najniższym statusie ochrony tj. miejsca doraźnego schronienia podlegać muszą szczegółowym rygorom Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lipca 2025 roku (Dz. U. 2025 poz. 932) – w tym muszą posiadać między innymi:

- Wyjście ewakuacyjne poza strefą możliwego zagruzowania,
- Zaopatrzenie w wodę do spożycia,
- Instalację kanalizacyjną lub toalety ze zbiornikami,
- Co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno – sanitarne,
- Urządzenia służące do przygotowywania posiłków,
- Wentylację,
- Oświetlenie,
- Ogrzewanie,

- Możliwość odbioru komunikatów radiowych.
- W celu przekazania mieszkańcom niezbędnej, podstawowej wiedzy dot. obszaru ochrony ludności i obrony cywilnej zaktualizowano zawartość na oficjalnej stronie internetowej miasta www.sosnowiec.pl w zakładce „Bezpieczeństwo w mieście i obrona cywilna” zamieszczając tam informacje takie jak:
 - Poradnik Bezpieczeństwa,
 - Zestawienie procedur alarmowania ludności,
 - Sygnały alarmowe,
 - Lokalizacje obiektów zbiorowej ochrony – aplikacja PSP „Schrony”,

a dodatkowo informacje dot. procesu prowadzenia kwalifikacji wojskowej. Planuje się pozyskanie środków i przeprowadzenie na początku 2026 roku szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla kadry kierowniczej i pracowników podmiotów ochrony ludności, a także dla mieszkańców miasta.

- W celu określenia możliwości organizacji miejsc doraźnego schronienia w rejonach szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych (wykorzystanie doświadczeń samorządów lokalnych Ukrainy na obszarze wojennym) w oparciu o informacje uzyskane z sosnowieckiego Centrum Usług Wspólnych, prowadzimy analizę informacji odnoszących się do już istniejących obiektów budowlanych, jak też analizę możliwości budowy obiektów zbiorowej ochrony przeznaczonych zwłaszcza dla dzieci i młodzieży w bezpośredniej bliskości tego rodzaju placówek.
- W związku z otrzymanymi od podmiotów prywatnych informacjami o nieznanych dotychczas, nie figurujących w rejestrach obiektach, których umiejscowienie i charakter wskazują na charakter ochronny, podejmujemy czynności weryfikacyjne. W przypadku potwierdzenia przydatności tych obiektów może zostać wdrożona procedura w celu ich wykorzystania na zasadach określonych przepisami ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Obecnie są to obiekty w następującej lokalizacji:
 - Była KWK Kazimierz – Juliusz przy ul. Ogrodowej,
 - Były Oddział ING Banku Śląskiego przy ul. Małachowskiego.

- Przepisy wskazane w art. 93-95 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, które obowiązywać będą od początku 2026 roku nakazują zapewnienie w budynkach użyteczności publicznej, budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, garażach podziemnych, budowlach drogowych np. podziemnych tunelach metra, drogowych, tramwajowych zorganizowanie w nich miejsc doraźnego schronienia. Właściciel lub zarządca obiektu byłby w takim przypadku odpowiedzialny za utrzymanie tych miejsc w należyтым stanie technicznym i ich udostępnianie. W tym zakresie uzyskano wstępne stanowisko miejscowego Wydziału Administracji Budowlanej, które wskazuje na istnienie niespójności pomiędzy przepisami cyt. ustawy i ustawy prawo budowlane, co będzie utrudniało realizację tego obszaru ochrony ludności. Ta zmiana przepisów, to największa od lat regulacja w zakresie projektowania części

podziemnych
w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Ewakuacja ludności

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907), zwanej dalej ustawą, oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2025 r. w sprawie ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia, gminy sporządzają wkłady do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności, który opisuje sposób działania Miasta Sosnowiec w przypadku zarządzenia ewakuacji ludności z zagrożonych terenów.

Zasadniczym celem planu jest przedstawienie sposobu postępowania administracji publicznej oraz organów obrony cywilnej (OC) w sytuacji konieczności prowadzenia ewakuacji ludności. Plan określa również sposób organizacji ewakuacji, podmiotów odpowiedzialnych i procedur działania oraz zasady skutecznej koordynacji działań służb, instytucji i organów administracji. Zakres planu obejmuje ewakuację w razie zagrożenia wybuchem konfliktu lub konfliktem zbrojnym na terytorium Polski. Plany ewakuacji dotyczą wyłącznie ewakuacji ludności z zagrożonych obszarów.

W trakcie planowania, zgodnie z wytycznymi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB) do opracowania wojewódzkich planów ewakuacji ludności oraz pismem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach z dnia 2 lipca 2025 r. znak sprawy ZKIV.6330.5.2.2025 dotyczącym sporządzenia planów ewakuacji, przyjęto, że aglomeracja śląska (w tym Miasto Sosnowiec) nie będzie obszarem działań zbrojnych na szeroką skalę, a głównym celem będzie przyjęcie ewakuowanej ludności z terenów północnych i wschodnich kraju.

Zgodnie z wytycznymi Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z dnia 18 czerwca 2025 roku do opracowania wojewódzkich planów ewakuacji ludności (zwane dalej „wytycznymi”) przewidywane są następujące scenariusze:

SP_1 – przewidywane wystąpienie klęski żywiołowej;

SP_2 – wystąpienie klęski żywiołowej;

SP_3 – zagrożenie wojną;

SP_4 – czas wojny.

Plan ewakuacji dotyczy wyłącznie ewakuacji ludności zagrożonych obszarów. W odniesieniu do scenariusza będą stosowane dotychczasowe rozwiązania w zakresie procedur zarządzania kryzysowego określonych w planach zarządzania kryzysowego - „organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych”. Plan ewakuacji ludności uwzględnia przede wszystkim ewakuację na masową skalę do ewakuacji całej ludności miasta włącznie. Plan uwzględnia również narastanie zagrożenia co umożliwi rozłożenie ewakuacji w czasie.

W scenariuszu uwzględniającym zagrożenie wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Polski oraz w przypadku wojny na terytorium Polski zakłada się, że zdecydowana większość decydujących się na opuszczenie miasta zrealizuje to w ramach samoewakuacji, **a jej liczbę szacuje się na co najmniej 80% ogółu mieszkańców miasta**. Założenie to oparte jest na danych statystycznych, z których wynika, że w Polsce na 1000 mieszkańców przypada ponad 2 razy więcej samochodów niż w Ukrainie. Zakłada się również, że podobnie jak w Ukrainie, część ludności odmówi ewakuacji.

Jednocześnie wytyczne określają, że w przypadku zagrożenia wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Polski oraz w przypadku wojny na terytorium Polski, województwo śląskie będzie przede wszystkim tak zwanym województwem przyjmującym. Scenariusz dla gmin

i powiatów województwa śląskiego ma obejmować również procedury i siły do przyjęcia ewakuowanej ludności z województwa mazowieckiego.

W przyjętych scenariuszach, miejsca przyjęcia ludności ewakuowanej organizowane są w miarę możliwości z dala od ośrodków przemysłowych, rafinerii i składów paliw, obiektów wojskowych, obiektów infrastruktury krytycznej mogących stanowić cel wysoko opłacalny dla przeciwnika rejonów koncentracji wojsk.

Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wojennego oraz ustawy o stanie wyjątkowym wprowadzony może zostać m.in. nakaz lub zakaz przebywania lub opuszczania w ustalonym czasie oznaczonych miejsc, obiektów lub obszarów.

1. Cel ewakuacji

Celem ewakuacji jest uniknięcie strat wśród ludności na zagrożonych obszarach poprzez wcześniejsze, zaplanowane przemieszczenie jej z miejsca zagrożonego (klęska żywiołowa, konflikt zbrojny) do miejsca bezpiecznego.

Ewakuację realizuje się w sytuacji wystąpienia symptomów zagrożenia za pomocą sił i środków określonych w planach ewakuacji. Decyzję o ewakuacji zarządza Szef OC na wniosek wojewody. W przypadkach niecierpiących zwłoki ewakuację może zarządzić wojewoda, informując o tym Szefa OC. Ewakuacja nie obejmuje personelu OC oraz pracowników urzędów obsługujących organy OC i podmioty OC, z wyjątkiem sytuacji całkowitego przemieszczenia ludności cywilnej z obszarów zagrożonych.

EWAKUACJA – działania obejmujące wyznaczenie osób do ewakuacji według ustalonej kolejności, przygotowanie wymaganych środków transportu i personelu do ich obsługi, organizacja miejsc załadunkowych, prowadzenie ewidencji i transport ludności wraz z mieniem osobistym, przyjęcie ich w wyznaczonych miejscach czasowego pobytu oraz zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania, do czasu objęcia ich inną formą pomocy. Zgodnie z wytycznymi RCB wyróżnia się następujące rodzaje ewakuacji:

- ewakuacja całkowita - dotyczy całego obszaru zagrożonego;
- ewakuacja częściowa - dotyczy wybranych grup osób (danych rejonów);
- ewakuacja prewencyjna - wprowadzona przed wystąpieniem zagrożenia;
- ewakuacja natychmiastowa - prowadzona w momencie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia.

W przypadku Miasta Sosnowca realizację ewakuacji całkowitej i prewencyjnej przewiduje się:

- **transportem kołowym** - w sytuacji kryzysowej wymagającej całkowitej ewakuacji Gliwic, transport kołowy – samochody prywatne, autobusy, pojazdy służb, ciężarówki i pojazdy specjalne – będzie stanowił **główny środek przemieszczania ludności**. Zorganizowana ewakuacja pojazdami wymaga jasnego podziału ról, tras, priorytetów oraz wsparcia logistycznego.
 - **pojazdy prywatne** – osoby indywidualne, rodziny;
 - **autobusy** – ewakuacja zbiorowa;
 - **ciężarówki i busy** – przewóz bagażu, zaopatrzenia, osób niepełnosprawnych;
 - **transport specjalny** – DPS, szpitale, dzieci, osoby starsze.
- **transportem kolejowym**, który stanowi strategiczny element operacji, szczególnie przy przewożeniu dużych grup ludności, osób o ograniczonej mobilności, dzieci, pacjentów

szpitalnych oraz zapasów humanitarnych. Kolej pozwala na masowy, szybki i bezpieczny transfer mieszkańców do innych regionów kraju.

Planując ewakuacje pod uwagę bierze się także SAMOEWAKUACJĘ tj. przemieszczenie się we własnym zakresie ludności z rejonów, w których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia do rejonów bezpiecznych, przy wykorzystaniu własnych środków transportowych i zakwaterowania. Organy ochrony ludności koordynują samoewakuację ludności, w tym poprzez zabezpieczenie ważnych szlaków komunikacyjnych.

Do zadań Prezydenta Miasta Sosnowca jako organu ochrony ludności należy:

- 1) sporządzenie i systematyczna weryfikacja wkładu do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności oraz innych dokumentów niezbędnych w realizacji procesu ewakuacji;
- 2) powołanie powiatowego zespołu do spraw zarządzania ewakuacją (PZZE);
- 3) oszacowanie liczby osób przewidzianych do ewakuacji na danym obszarze;
- 4) oszacowanie zdolności do przyjęcia ludności ewakuowanej z innych województw;
- 5) wskazanie:
 - a. infrastruktury transportowej lądowej do wykorzystania podczas ewakuacji;
 - b. miejsc zakwaterowania przygotowanych na potrzeby przyjęcia ludności w miejscach ewakuacji i nakazanie ich przygotowania;
 - c. sił i środków transportowych niezbędnych do przeprowadzenia ewakuacji na danym obszarze, a także do przyjęcia ludności ewakuowanej z innych województw;
 - d. wskazanie sił i środków oraz podmiotów i zasobów niezbędnych do zabezpieczenia przyjęcia ludności ewakuowanej z innych województw, a także ochrony pozostawionego mienia i nakazanie ich aktywacji;
 - e. wskazanie osób odpowiedzialnych za koordynację i wsparcie działań związanych z przeprowadzeniem ewakuacji lub przyjęcia ewakuowanych na danym obszarze;

- 6) organizacja sposobu powiadamiania ludności o ewakuacji;
- 7) organizacja sposobu komunikacji oraz wymiany informacji między zasobami OC oraz służbami, inspekcjami i strażami zaangażowanymi w proces ewakuacji;
- 8) wnioskowanie do Wojewody Śląskiego o nadanie przydziałów mobilizacyjnych OC.

Po otrzymaniu informacji o zagrożeniu prezydent miasta nakazuje przygotowanie komunikatów ostrzegawczych dla ludności i podmiotów ochrony ludności właściwym dla miejsca wystąpienia zagrożenia w celu ogłoszenia alarmu lub komunikatu ostrzegawczego dla ludności przebywającej na danym terenie, uwzględniając ustalenia określone w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania.

Jeżeli ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia prezydent miasta po ogłoszeniu komunikatu ostrzegawczego uzna za zasadne wnioskowanie do wojewody o skierowanie żądań, o których mowa w art. 73 ust. 1–3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, przekazuje wojewodzie informację o zagrożeniu w celu wystąpienia, za pośrednictwem RCB, z tymi żądaniami odpowiednio do nadawcy programu radiowego i telewizyjnego, operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, redaktorów dzienników oraz wydawców stron internetowych. Ważne pozostają środki i sposoby komunikacji.

Do realizacji zadań związanych z ewakuacją miasta wykorzystuje się zasoby tworzone na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Dodatkowo, zgodnie z art. 121 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w czasie wojny lub w czasie stanu wojennego mieszkańcy zabezpieczają zapasy własne wody pitnej oraz środków spożywczych, a także zapasy własne środków sanitarnych, higienicznych oraz medycznych. Jednakże zgodnie z § 17 pkt 5 rozporządzenia każda z ewakuowanych osób powinna ograniczyć zabierane mienie i zabrać rzeczy niezbędne, pozwalające jej na przetrwanie 72h.

**Baza noclegowa dla ewakuowanej ludności będąca w dyspozycji
Prezydenta Miasta Sosnowca obejmuje:**

1. „Dom Sportowca” Obiekt MOSiR ul. Kresowa 1
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Kraszewskiego 21
3. Dom Pomocy Społecznej nr 1 ul. Gen. Andersa 81b
4. „Dom Górnika” ul. Wojska Polskiego 100
5. Dom Pomocy Społecznej nr 2 ul. Jagiellońska 2
6. Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych ul. Piotrkowska 19
7. Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia ul. Szymanowskiego 5A
8. Hala sportowa „Milowice” ul. Baczyńskiego 4
9. Hala sportowa „Żeromskiego” ul. Żeromskiego 9
10. Hala sportowa „Zagórze” ul. Braci Mieroszewskich 91
11. Klub osiedlowy „Bakcyl” ul. Koszalińska 25

Razem: 11 obiektów – możliwość przyjęcia około **1810** osób.

Plan Ewakuacji dla Miasta Sosnowca zawiera szereg elementów planistycznych – w tym między innymi:

- wykaz osób kierujących procesem ewakuacji wraz z planem ich powiadamiania,
- punkty zbiórek osób przewidzianych do ewakuacji,
- planowane szlaki komunikacyjne z uwzględnieniem kierunków ewakuacji na poziomie gminy i województwa,
- środki transportu przewidziane do realizacji ewakuacji,
- zadania dla służb i instytucji określone w oparciu o procedury operacyjne.

Ad. 3 Procedury alarmowe i informowanie mieszkańców w wypadku zagrożenia

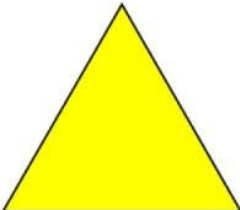
Procedury alarmowe i informowanie mieszkańców w wypadku zagrożenia odbywają się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie alarmów i komunikatów ostrzegawczych.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 maja 2025 r.
(Dz. U. poz. 645):

Sposób ogłaszania i odwoływania alarmów i komunikatów ostrzegawczych

ALARMY

Lp.	Rodzaj alarmu	Ogłoszenie alarmu	Odwołanie alarmu
1	Akustyczny	Alarm dla ludności cywilnej: Sygnał akustyczny - modulowany dźwięk syreny alarmowej trwający trzy minuty lub Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm..... (podać przyczynę, rodzaj zagrożenia itp.) dla..... Alarm dla jednostki ochrony przeciwpożarowej: Sygnał akustyczny - trzykrotnie wzrastający i opadający dźwięk syreny alarmowej z przerwami 30-sto sekundowymi trwający trzy minuty Alarm ćwiczebny/treningowy: Sygnał akustyczny - ciągły dźwięk syreny alarmowej trwający jedną minutę	Alarm dla ludności cywilnej: Sygnał akustyczny - ciągły dźwięk syreny alarmowej trwający trzy minuty lub Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm..... (podać przyczynę, rodzaj zagrożenia itp.) dla.....

2	Wizualny 	Umieszczenie żółtego znaku w kształcie równobocznego trójkąta	Usunięcie żółtego znaku w kształcie równobocznego trójkąta

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE

Lp.	Rodzaj komunikatu ostrzegawczego	Ogłoszenie komunikatu ostrzegawczego	Odwołanie komunikatu ostrzegawczego
1	Komunikat Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO)	Informacja o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem aplikacji mobilnej RSO	Informacja o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem aplikacji mobilnej RSO
2	Komunikat przekazywany przez redaktorów dzienników oraz wydawców stron internetowych	Informacja wizualna (tekstowa lub infograficzna) o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem dzienników oraz stron internetowych	Informacja wizualna (tekstowa lub infograficzna) o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem dzienników oraz stron internetowych
3	Komunikat przekazywany przez nadawcę programu radiowego i telewizyjnego oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Informacja audio lub audiowizualna albo wizualna (tekstowa lub infograficzna) o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem radia i telewizji oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Informacja audio lub audiowizualna albo wizualna (tekstowa lub infograficzna) o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem radia i telewizji oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej
4	Komunikat ALERT RCB	Informacja o ogłoszeniu zagrożenia w postaci krótkiej wiadomości tekstowej wysyłanej na telefon komórkowy na zlecenie Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przez operatorów ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych	-

Jak wynika z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2024 roku o ochronie ludności i obronie cywilnej, obowiązek podjęcia działań w zakresie powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności spoczywa na tym organie administracji publicznej lub podmiocie ochrony ludności, który pierwszy powziął informację o wystąpieniu zagrożenia. Na tej podstawie informowane są odpowiednie organy ochrony ludności, przedstawiane są oceny sytuacji oraz informacje o ewentualnych planowanych działaniach. Zagrożenia dla ludności są wykrywane za pomocą systemu wykrywania zagrożeń, który funkcjonuje w sposób ciągły.

Składniki systemu:

- wykrywanie skażeń i alarmowanie o skażeniach,
- sieci i systemy nadzoru epidemiologicznego i kontroli chorób zakaźnych,
- system służący do wykrywania i powiadamiania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza w ramach obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- systemy wykrywania i alarmowania oraz systemy wczesnego ostrzegania o zagrożeniach,
- systemy nadzoru epizootycznego, fitosanitarnego, nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego i paszami oraz nadzoru nad produktami rolno-spożywczymi,
- systemy nadzoru środowiska naturalnego,
- systemy komunikacji i łączności służb.

Powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach następuje za pomocą systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach nadzorowanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W skład systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach wchodzi w szczególności:

- 1) syreny alarmowe i urządzenia nagłaśniające będące w dyspozycji administracji publicznej, służb, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych,
- 2) krajowe, regionalne i lokalne systemy ostrzegania, w tym Regionalny System Ostrzegania (RSO),
- 3) środki dystrybucji informacji należące do wydawców dzienników lokalnych i ogólnopolskich,
- 4) kanały informacyjne nadawców programów radiowych i telewizyjnych,
- 5) ALERT RCB,
- 6) ostrzeżenie publiczne wysyłane w ramach technologii cyfrowych szybkiej transmisji;
- 7) informacje zamieszczane w sieci Internet w oficjalnych serwisach informacyjnych.

Na terenie Sosnowca znajdują się **24 syreny alarmowe**, które wchodzą w skład Lokalnego Systemu Wczesnego Alarmowania (LSWA) Wojewody Śląskiego. Syreny alarmowe znajdujące się na terenie Sosnowca są **elektromechaniczne** (9 szt.) i **elektroniczne** (15 szt. - w tym 2 w trakcie wymiany). Budowa systemu ostrzegania i alarmowania prowadzona będzie poprzez unowocześnienie systemu i co za tym idzie wymianę zestawów analogowych na zestawy cyfrowe, zapewniające lepszą kompatybilność, odporność na uszkodzenia, właściwe niezawodne współdziałanie z systemami informatycznymi umożliwiającymi sterowanie radiowe.

Na koniec 2024 r. dokonano oceny technicznej wszystkich punktów alarmowych wraz z syrenami stwierdzając, iż większość z nich jak też ich miejsca ich montażu wymagają remontów. Przez wiele lat funkcjonowania niejednokrotnie były one naprawiane i remontowane. W chwili obecnej niektóre z nich wymagają drobnych napraw, które są realizowane na bieżąco (wymiana zasilaczy, akumulatorów, naprawa urządzeń radiowych). Niestety są też takie, które są niesprawne i ich remont stał się już nieopłacalny, a jego koszt przewyższyłby koszt zakupu nowej syreny. Koszt zakupu jednej typowej syreny elektronicznej o mocy 600 W wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wynosi około 35.000 zł a koszt jej montażu w typowych warunkach to około 15.000 zł. Wymiana syren elektromechanicznych na elektroniczne jest zasadna, albowiem poprawi skuteczność alarmowania na terenie miasta. Syreny alarmowe są montowane na dachach budynków i działają tam w bardzo trudnych, zmiennych, warunkach atmosferycznych. Utrzymanie najwyższego poziomu skuteczności działania wymaga dużych nakładów finansowych, a biorąc pod uwagę fakt, znaczna część syren to urządzenia stare, zniszczone, zardzewiałe, wymagają wymiany.

Dla pełnego pokrycia sygnałem terenu miasta wstępnie planuje się rozszerzyć system do około 40 szt. syren alarmowych elektronicznych sterowanych cyfrowo. Rozbudowany, jednolity, skuteczny system powiadamiania odgrywać będzie kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, dostosowanego do funkcjonowania w czasie pokoju, stanach nadzwyczajnych oraz w czasie konfliktu zbrojnego.

Dążąc do realizacji powyższego zamierzenia, dzięki uzyskaniu od Wojewody Śląskiego dotacji celowej na zadania zlecone, podmiot specjalizujący się w badaniach akustycznych jeszcze w bieżącym roku przeprowadzi profesjonalne badania propagacyjne terenu miasta Sosnowca, które pozwolą na wskazanie „dziur akustycznych” czyli miejsc w których dźwięk syren nie jest słyszalny lub jest zbyt słabo słyszalny, a w których to miejscach zostaną wskazane nowe lokalizacje syren alarmowych.

Na terenie miasta syreny znajdują się obecnie w następujących lokalizacjach:

Lp.	Lokalizacja syreny	Nazwa obiektu	typ
1	al. Zwycięstwa 3	ADM nr 1 SSM	elektroniczna
2	ul. Sobieskiego 25	ADM nr 3 SSM	elektromechaniczna
3	ul. Będzińska 60	Uniwersytet Śląski	elektromechaniczna
4	ul. Ostrogórska 21	Centrum Obsługi MZZL	elektroniczna
5	ul. Jana Krasickiego 1	Szkoła Podstawowa nr 25	elektroniczna
6	ul. Dormana 9a	IX Liceum Ogólnokształcące	elektroniczna
7	ul. Gwiazdna 8f	ADM SM „Hutnik”	elektromechaniczna
8	ul. Grota Roweckiego 130	Podmiot prywatny	elektromechaniczna
9	ul. Niwecka 1	ARCELOR MITTAL STEEL	elektromechaniczna
10	ul. Zamkowa 17	Szkoła Podstawowa Nr 17	elektroniczna
11	ul. Jagiełły 2b	MZBM TBS	elektroniczna
12	ul. Wojska Polskiego 100	Podmiot prywatny	elektromechaniczna
13	ul. Jedności 7	Szkoła Podstawowa Nr 13	elektromechaniczna
14	ul. Podjazdowa 1	ADM SM „Saturn”	elektromechaniczna
15	ul. Andersa 66	Szkoła Podstawowa nr 20	elektromechaniczna
16	ul. Główna 19	Kopalnia Otwartej Kultury	elektroniczna
17	ul. B. Monte Casino 46	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5	elektroniczna
18	ul. Wojska Polskiego 84	Szkoła Podstawowa nr 15	elektroniczna
19	ul. Zamenhofska 15	VI Liceum	elektroniczna
20	ul. Baczyńskiego 14	Szkoła Podstawowa Nr 12	elektroniczna
21	ul. Czołgistów 12	Szkoła Podstawowa Nr 36	elektroniczna
22	ul. Starzyńskiego 41	Szkoła Podstawowa Nr 33	elektroniczna

23	ul. Skwerowa 21	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11	elektroniczna
24	ul. Ligonía 3A	Szkoła Podstawowa nr 35	elektroniczna